

**Kabinet van Vlaams minister van Energie,
Wonen, Steden en Sociale Economie Freya Van den Bossche**

Martelaarsplein 7, 1000 BRUSSEL
Tel. 02 552 61 00 - Fax 02 552 61 01

**Kabinet van Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen**

Koolstraat 35, 1000 BRUSSEL
Tel. 02 552 64 00 - Fax 02 552 64 01

AFSPRAKENKADER SAMENWERKING WONEN-WELZIJN

AFSPRAKENKADER SAMENWERKING WONEN-WELZIJN

Zowel in het regeerakkoord als in de beleidsnota's staan heel wat maatregelen op het raakvlak tussen het woonbeleid en het welzijnsbeleid.

Beide bevoegde ministers zijn overtuigd van de noodzaak van een goede afstemming tussen het woonbeleid en het welzijnsbeleid.

De intenties die in de beleidsnota's zijn ingeschreven, moeten nu geconcretiseerd worden.

Wat betekent samenwerking Wonen-Welzijn? En waarom is samenwerking tussen deze twee beleidsdomeinen nu plots zo belangrijk geworden?

De zorg is geëvolueerd naar een meer cliëntgerichte en vraaggestuurde zorg. Dit vergt meer afstemming tussen welzijn en wonen. Bovendien staat meer en meer het uitgangspunt dat mensen zolang mogelijk moeten kunnen blijven thuis wonen centraal. Een voorbeeld is het in 2009 goedgekeurde woonzorgdecreet.

Door ondermeer de vergrijzing van de bevolking en de trend van extramuralisering van de zorg in alle welzijnssectoren ontstaat er een toenemende vraag naar zelfstandig wonen in combinatie met ondersteuning in zorg. Dit vraagt om een geschikt aanbod van woningen en een geschikte woonomgeving voor deze specifieke doelgroepen. Dit realiseren vereist een samenwerking tussen wonen en welzijn met respect voor elkaars deskundigheid en kerntaken.

Om deze samenwerking mogelijk te maken is er afstemming nodig van regelgeving tussen wonen en welzijn.

⇒ **Vanuit Welzijn is er een vraag naar een woonbeleid dat inspeelt op de actuele zorgnoden.**

Ook de sociale huisvesting ondergaat veranderingen. Ze wordt geconfronteerd met een steeds zwakker doelpubliek. Waar de sociale huisvesting in de jaren '60 nog de zogenaamde middengroep van de bevolking bereikte, bereikt ze nu hoofdzakelijk de zwakste groepen uit onze samenleving, die vaak allerlei sociale en psychologische problemen cumuleren.

Daarnaast voelt de sociale huisvesting ook de gevolgen van de 'vermaatschappelijking van het zorgaanbod'. Waar het residentieel zorgaanbod eindigt, staat er niet altijd een ambulante aanbod klaar die de mensen begeleidt om terug zelfstandig te functioneren.

De sociale huisvesting wordt dus meer en meer geconfronteerd met bewoners die begeleiding behoeven. Zelf hebben ze de expertise niet in huis om deze begeleiding te bieden en de hulpverlening blijkt niet altijd open te staan voor vragen vanuit sociale huisvesting.

⇒ **Vooraf vanuit de huursektor is er een vraag naar een welzijnsaanbod dat het zelfstandig wonen van iedereen ondersteunt.**

Zowel de zorg- als de huisvestingssector zoekt naar oplossingen voor de steeds complexer wordende realiteit. De oplossing ligt in samenwerking tussen beide sectoren. Maar samenwerking vraagt ook afbakening.

Noodzakelijke afbakening

Samenwerking tussen Wonen en Welzijn vraagt om een duidelijke afbakening van de twee beleidsdomeinen. Het uit elkaar halen van de woon- en zorgcomponent impliceert het expliciteren van keuzes, het hertekenen van het landschap met een duidelijke taakverdeling, met inbegrip van het in beeld brengen van de financiële implicaties.

In de voorliggende paper worden een aantal keuzes geëxpliciteerd. Deze keuzes zullen het kader vormen voor de toekomstige samenwerking tussen Woonbeleid en Welzijnsbeleid.

Uitgangspunt van de samenwerking, is een **afbakening op kerntaken**. Dit betekent concreet dat:

- vanuit **sociale huisvesting** een bijdrage wordt geleverd aan de huisvesting van de mensen met een zorgnood, in de mate dat deze mensen ook voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden van sociale huisvesting (inkomen, eigendom). Het absolute uitgangspunt is dat er wordt gestreefd naar oplossingen **binnen het sociaal huurbesluit**. Dit betekent dat
  - o de noden van deze specifieke doelgroepen opgenomen worden in de programmering van de sociale huisvesting;
  - o voor de toewijzing van deze specifieke doelgroepen lokale toewijzingsreglementen kunnen worden opgemaakt.

- vanuit **woonbeleid**, ook voor de koopsector, en de andere instrumenten, zoals de huursubsidie, gestreefd wordt naar een **maximale toegankelijkheid** voor de doelgroepen van welzijn;

Deze inspanningen mogen er niet toe leiden dat de toegang van de reguliere doelgroepen in het gedrang wordt gebracht.

- vanuit **welzijn**, waar nodig,
  - o begeleiding wordt gegeven aan bewoners. Welzijn neemt de begeleidingsvragen mee in haar programmering;
  - o de kosten voor aanpassing zorginfrastructuur en domotica worden betoelaagd.

Binnen het kader van NFS2 (Nieuw Financieringssysteem Sociale Huisvesting), wordt de programmering van sociale woningen voor zorgvoorzieningen stapsgewijs doorgevoerd en de budgettaire implicaties worden in evenwicht gezien met de vragen over de noodzaak aan woonbegeleiding.

Concrete uitwerking: clusters

Dit afsprakenkader zal concreet worden uitgewerkt in een aantal thematische clusters. Deze concrete uitwerking zal gebeuren in nauwe samenwerking met een nieuw op te richten Interdepartementale Cel Wonen-Welzijn. Deze Cel wordt de opvolger van de bestaande werkgroep Wonen-Welzijn. Volgende organisaties zullen uitgenodigd worden voor deelname aan de Cel:

- een vertegenwoordiging van beide kabinetten

- huidige leden:
  - o departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;
  - o departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed – afdeling Woonbeleid;
  - o IVA Jongerenwelzijn;
  - o IVA Zorg en Gezondheid;
  - o IVA Wonen;
  - o Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;
  - o VMSW;
  - o VVH;
  - o VLEM
  - o VOB;
  - o Steunpunt Algemeen Welzijnswerk.
- Voorstel nieuwe leden:
  - o Het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen;
  - o samenlevingsopbouw;
  - o kenniscentrum Vlaamse steden;
  - o VVP;
  - o VIVAS;
  - o VVSG.

In functie van het onderwerp zal ook het departement Gelijke Kansen worden betrokken in het overleg.

Op relevante tijdstippen zal er een terugkoppeling gebeuren van de voortgang van de werkzaamheden via een IKW.

Verticale Cluster 1. Uitvoering woonzorgdecreet

- **Assistentiewoningen** in het kader van het woonzorgdecreet.

Op 14 mei 2009 werd het woonzorgdecreet goedgekeurd. Met het woonzorgdecreet beoogt de overheid meer continuïteit van zorg te realiseren. Het woonzorgdecreet introduceert daartoe enkele vernieuwende concepten zoals onder meer de groepen van assistentiewoningen.

- **Knelpunten** in het woonzorgdecreet die samenwerking bemoeilijken.

Mogelijke knelpunten die een samenwerking tussen een woon- en zorgvoorziening bemoeilijken zullen geïnventariseerd worden en opgelost. Bijvoorbeeld zal onderzocht worden of de regelgeving voldoende toelaat om assistentiewoningen te verhuren binnen stelsel aan de doelgroep van de sociale huisvesting en de zorg te laten aanbieden door een andere instantie. Ook zal worden onderzocht hoe de realisatie van assistentiewoningen in de sociale koopsector kan worden mogelijk gemaakt.

Doelstelling:

Er worden sociale assistentiewoningen geprogrammeerd en gebouwd, met het oog op het realiseren van betaalbare assistentiewoningen.

Initiatief en acties:

- Op initiatief van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: uitvoeringsbesluit voor assistentiewoningen;
- Interdepartementale Cel: inventariseren van andere knelpunten die samenwerking bemoeilijken;
- Op initiatief van de minister van Wonen en de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: indien nodig wordt de relevante regelgeving gerepareerd in functie van het wegwerken van de knelpunten voor samenwerking;
- Op initiatief van de minister van Wonen: eens de knelpunten voor samenwerking zijn weggewerkt kunnen sociale assistentiewoningen opgenomen worden in de programmering van de sociale huur- en koopsector.

Timing:

opstart 2010.

Verticale Cluster 2. Woonbegeleiding

1. Begeleiding in sociale huisvesting

Naast voorzien van voldoende aanbod aan sociale woningen is er als communicerend vat, ook voldoende woonbegeleiding nodig. Daarbij moet eerst meer duidelijkheid bestaan over de scheiding tussen huurdersbegeleiding en woonbegeleiding.

Alhoewel er reeds zekere definities bestaan, situeren de onduidelijkheden zich eerder op de samenwerking en afstemming tussen beide in de praktijk.

Zo wordt enerzijds de sociale dienst van de sociale huisvestingsactoren geconfronteerd met taken die niet voor hen zijn, en zouden moeten worden ondervangen door andere actoren. Anderzijds ontbreekt het aan een duidelijk afsprakenpakket betreffende de samenwerking tussen de huisvestings- en zorgactoren (cliëntinformatie, afstemming van hulp- en dienstverlening, ...). Soms is toch niet duidelijk wie welke taak op zich moet nemen.

Dus op het raakvlak van samenwerking en afstemming tussen beide actoren is op sommige punten een betere definiëring nodig. Dit raakvlak betreft onder andere :

- doorverwijzen naar of inschakelen van meer gespecialiseerde welzijnsactoren of anderen
- bemiddelen, desgevallend in samenspraak met derden
- contacten leggen met OCMW's, CAW's en andere instanties die verantwoordelijkheden kunnen opnemen tav huurders maar die ook vaak voor een doorstroom naar de sociale huisvesting zorgen, zodat daar open overleg over kan worden georganiseerd.
- preventieve woonbegeleiding (doorstroming) en vermijden van uithuiszetting.

Ook de sociale koopsector kan een bijdrage leveren aan de huisvesting van doelgroepen van welzijnsvoorzieningen. Hiervoor zijn programmatie-afspraken nodig tussen beide sectoren.

Doelstelling: de doelstelling is tweeledig:

- waar sociale huisvesting in haar programmering woonprojecten voorziet voor specifieke doelgroepen – zowel in de koop- als in de huursector, wordt door welzijn voldoende begeleiding voorzien voor deze doelgroepen

- waar sociale huisvesting geconfronteerd worden met sociale huurders met een duidelijke begeleidingsnood, kan ze terecht bij welzijn voor een begeleidingsaanbod

Acties en initiatief:

- op initiatief van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin : er wordt een evaluatie gepland van de huidige initiatieven betreffende de preventieve woonbegeleiding en de verschillende samenwerkingsvormen tussen welzijn en wonen.

- op initiatief van de minister van Wonen, in samenwerking met de interdepartementale cel: evaluatie van huurdersbegeleiding in sociale huisvesting.

- op initiatief van de minister van Wonen en de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: Op basis van de evaluaties wordt een samenwerkingsprotocol opgesteld tussen de vertegenwoordigers van de woon - en zorgactoren en bekrachtigd door de betrokken ministers en een gedragen methodiektekst 'preventieve woonbegeleiding'.

- op initiatief van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, in zoverre mogelijk in samenwerking met de interdepartementale cel : op basis daarvan wordt onderzocht of dit samenwerkingskader kan verruimd worden naar andere doelgroepen (personen met een handicap, jongerenwelzijn, geestelijke gezondheidszorg,...), en de koopsector.

- op initiatief van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: er wordt een programmatie opgemaakt voor de ambulante woonbegeleiding

Timing:

- opstart **evaluatie:** voorjaar 2010.

- **Samenwerkingsprotocol:** voorjaar 2011.

- **Programmering:** voorjaar 2011

2. Begeleiding op de private huurmarkt

In de beleidsnota Wonen staat het engagement ingeschreven dat maatregelen zullen worden genomen om ook de woonzekerheid op de private huurmarkt te verhogen.

Deze maatregelen zijn het meest efficiënt als ook op deze markt simultaan vanuit welzijn maatregelen worden genomen om de zwakke huurders op deze markt te ondersteunen.

Doelstelling:

De woonzekerheid voor de private huurder wordt verhoogd

Acties en initiatief:

- op initiatief van de minister van Wonen: er wordt onderzocht welke maatregelen kunnen genomen worden ter bevordering van de woonzekerheid van de zwakke huurder op de private huurmarkt.

- op initiatief van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, in samenwerking met de interdepartementale cel: op basis van de ervaringen met woonbegeleiding op de sociale huurmarkt, wordt onderzocht of gelijkaardige initiatieven kunnen worden genomen op de private huurmarkt.

Timing:

- opstart **onderzoek:** 2010-2011.

Verticale Cluster 3. Doelgroepenbeleid, lokale toewijzing en verhuur buiten stelsel.

Het kaderbesluit sociale huur van 12 oktober 2007 voorziet in de mogelijkheid om via een lokaal toewijzingsreglement een voorrang toe te kennen aan een doelgroep die specifieke problemen ondervindt bij het vinden van een aangepaste en betaalbare woning (artikel 28). De gemeente neemt het initiatief voor de opmaak van een lokaal toewijzingsreglement in overleg met de relevante lokale huisvestings- en welzijnsactoren.

Naast de mogelijkheid van een doelgroepenplan, bestaat ook nog een mogelijkheid om te verhuren buiten stelsel (beperkt tot 1%). Hierbij verhuurt de sociale huisvestingsactor niet rechtstreeks aan een bijzondere doelgroep maar via een openbaar bestuur of een welzijnsorganisatie die op haar beurt de doelgroep huisvest met wie ze werkt.

We benadrukken de meerwaarde van beide instrumenten, in de eerste plaats voor de kandidaat-huurder maar ook voor de sociale huisvestingsactor en voor de begeleidende welzijnsdienst. Door de beperkte huurmarkt is de welzijnssector gebaat bij een goede doorstroming van haar cliënten naar de sociale huisvesting en de sociale huisvester is gebaat met een goede begeleiding van deze kwetsbare huurders zodat er zich geen sociale of financiële problemen voordoen.

Toch zijn er nog een aantal knelpunten en onduidelijkheden.

1. Lokale toewijzingsreglementen in de sociale huur

Uit een analyse van de tot op heden ingediende lokale toewijzingsreglementen blijkt dat dit lokaal toewijzingsreglement vooral gebruikt wordt om een voorrang te verlenen aan 55-plussers. Dat is voor de sociale huisvestingsactor ook de enige mogelijkheid om woningen die niet specifiek aangepast zijn, maar wel beter toegankelijk zijn dan andere woningen omdat ze bijvoorbeeld op het gelijkvloers zijn gelegen of bereikbaar zijn met een lift, te kunnen toewijzen aan oudere kandidaat-huurders. Het gaat hier dus, wat de 55-plussers betreft, niet zozeer over

een doelgroep die, louter omwille van de leeftijd, extra kwetsbaar is op de private woningmarkt en daarom voorrang behoeft, maar wel om rationele toewijzing van woningen. Het instrument van de doelgroepplannen moet effectief ingezet worden voor de meest kwetsbare doelgroepen.

Bovendien blijkt het voor initiatiefnemers niet altijd duidelijk op welke manier lokale toewijzingsreglementen worden beoordeeld.

Doelstelling : bij een lokale samenwerking tussen een woon- en welzijnsactor, moet het mogelijk zijn om de voorbehouden woningen toe te wijzen aan de doelgroep van het project.

Actie en initiatiefnemer: de minister van Wonen neemt het initiatief tot het opmaken van een beoordelingskader voor lokale toewijzingsreglementen. Aan de hand van dit beoordelingskader zal het kaderbesluit sociale huur worden aangepast en zal een omzendbrief worden opgemaakt.

Op basis van deze documenten zal een handleiding worden opgemaakt voor alle actoren.

Timing : 2010

2. Verhuren buiten het sociaal huurstelsel.

Uitgangspunt van de samenwerking is een samenwerking vanuit kerntaken. Dit betekent dat een sociale huisvestingsmaatschappij verhuurt en een welzijnsactor begeleidt en impliceert dus verhuur binnen stelsel.

In eerste instantie wordt maximaal gepoogd om de toewijzing te laten verlopen via verhuur binnen stelsel. De knelpunten daartoe worden in kaart gebracht en gerepareerd. Enkel wanneer blijkt dat een reparatie niet mogelijk blijkt, wordt de mogelijkheid behouden om te verhuren buiten stelsel.

3. Toeleden van specifieke doelgroepen naar de sociale koopsector

De doelgroepen van het welzijnsbeleid hoeven niet uitsluitend naar de huursector te worden toegeleid. Het is mogelijk dat iemand die tot de doelgroep van het welzijnsbeleid behoort, meer gebaat is bij de koop van een sociale koopwoning dan bij de huur van een sociale woning. Ook binnen de koopsector moeten de mogelijkheden voor de invoering van een specifiek toewijzingsbeleid voor doelgroepen worden onderzocht.

Doelstelling bij 2. en 3. : er wordt een sluitend regelgevend kader gemaakt die samenwerking op basis van kerntaken mogelijk maakt, maar waarbij geen enkele doelgroep wordt uitgesloten.

Actie en initiatief bij 2. en 3. :

- Aan de interdepartementale cel wordt gevraagd een inventaris op te maken van de doelgroepen die momenteel niet binnen stelsel kunnen worden gehuisvest en er wordt ook gevraagd de oorzaak te onderzoeken. Is het een gevolg van het wetgevend kader of van

kenmerken van de doelgroep? Als het een gevolg is van het wetgevend kader, dan moet de regelgeving gerepareerd worden.

- op initiatief van de minister voor Wonen wordt het aandeel dat buiten stelsel kan verhuurd worden, geëvalueerd in het kader van de evaluatie van het kaderbesluit sociale huur. Bij deze evaluatie dient ook de koppeling van het verhuren buiten stelsel met het financieringssysteem in rekening worden genomen.

- op initiatief van de minister voor Wonen wordt onderzocht op welke manier een doelgroepenbeleid kan ingebracht worden in de toewijzing van sociale koopwoningen.

Timing bij 2. en 3. :

- opstart inventarisatie voorjaar 2010.

- Regelgevende stappen worden gezet in het kader van de lopende evaluatie van het sociaal huurbesluit

- simultaan worden, indien nodig, vanuit welzijn reparaties aan regelgeving doorgevoerd.

4. Optimaliseren van de toegang tot de sociale huisvesting

Er zijn bepaalde specifieke groepen die moeilijkheden ervaren bij de inschrijvings- en toewijzingsvoorwaarden. Deze worden geïnventariseerd en zo nodig aangepast. Voorbeelden hiervan zijn: domicilievoorwaarde, het niet kunnen inschrijven van ambtshalve geschrapt (van inschrijving in gemeenten) door sociale verhuurkantoren,...

Doelstelling: De toegang tot sociale huisvesting voor specifieke doelgroepen wordt geoptimaliseerd.

Actie en initiatiefnemer:

Aan de interdepartementale cel wordt gevraagd een inventaris op te maken van bestaande knelpunten.

Op initiatief van de minister van Wonen: de knelpunten worden onderzocht in het kader van de lopende evaluatie van het sociaal huurbesluit, zonder te raken aan het eigendomsprincipe.

Timing:

2010

5. Huursubsidies.

Op basis van de bepalingen in het regeerakkoord wordt in het kader van de uitbreiding van het huursubsidiestelsel aandacht besteed aan enkele specifieke doelgroepen, met specifieke knelpunten. Hiertoe maken we een inventarisatie.

Doelstelling: uitsluitingsmechanismen worden geïnventariseerd en waar mogelijk weggewerkt.

Actie: de knelpunten worden geïnventariseerd in het kader van de verdere aanpassing en uitbreiding van het huursubsiestelsel..

Initiatief: minister van Wonen.

Timing: 2010

Verticale Cluster 4. Toegankelijkheid en aanpasbaar wonen.

Het Regeerakkoord stelt : “We maken verder werk van een Vlaamse maatstaf voor duurzaam bouwen en wonen. Bij alle door de overheid gefinancierde wooninvesteringen worden de doelstellingen voor levenslang en duurzaam wonen de norm. In de typebestekken voor de sociale woningbouw worden die doelstellingen als verplicht na te leven normen opgenomen. “

Dit, en daaraan gerelateerde maatregelen, worden in nauw overleg tussen wonen en welzijn opgevolgd. De Interdepartementale Cel zal daartoe een forum zijn.

Op een eerste clustervergadering wordt samen met het kabinet van de Minister- President nagegaan waar raakvlakken bestaan en acties kunnen ondernomen worden.

Deze worden dan ingebracht in het verder overleg met betrekking tot voormelde passage uit het Regeerakkoord, getrokken door de Minister-President.

Horizontale cluster 1. Programmering

Vanuit het hierboven gesitueerd beleidskader wordt gezocht naar afstemming van programmering van:

1. zelfstandig wonen personen met een handicap (2011 – 2014) en de programmering sociale huisvesting.

Het zelfstandig wonen betreft de gekende ADL regeling. We stellen vast dat er tussen de vergunning/erkenning/subsidiëring van diensten zelfstandig wonen en de bouw van de infrastructuur te weinig afstemming bestaat. Dit kan eenvoudig worden opgelost door

- de regelgeving door te lichten;
- de beide programmeringen op elkaar af te stemmen.

De sociale huisvestingssector en de welzijnssector hebben een ontwikkelingsplan opgemaakt, dat als basisdocument zal dienen bij verdere bespreking door beide kabinetten en betrokken administraties.

Doelstelling : het aanbod aan betaalbare woningen voor personen met een handicap wordt uitgebreid.

Acties en initiatief:

Op initiatief van beide ministers: de regelgeving voor de realisatie van ADL-clusters wordt doorgelicht.

Op initiatief van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: er wordt een programmering opgemaakt voor de dienstverlening in ADL-woningen.

Op initiatief van de minister van Wonen: er wordt een programmering opgemaakt voor de realisatie van ADL-woningen.

Op initiatief van beide ministers: er wordt een globale samenwerkingsovereenkomst tussen beide sectoren afgesloten.

Timing : start: voorjaar 2010

2. voorzien en afstemmen van de **programmering voor geïntegreerd en beschermd wonen voor personen met een handicap** (de toekomstige Diensten Inclusieve Ondersteuning).

De Vlaamse regering keurde op 17 november 2006 het besluit over geïntegreerde woonprojecten voor personen met een handicap goed. Geïntegreerd wonen geeft voorzieningen de kans om personen met een zwaardere zorgbehoefte te huisvesten in inclusieve woonprojecten, waarbij de persoon met een handicap zelf instaat voor zijn woon- en leefkosten. De voorziening coördineert en organiseert zelf alle ondersteuning, op maat van de noden van de personen met een handicap.

Voorzieningen zijn reeds een hele tijd vragende partij om soepeler te kunnen samenwerken met sociale huisvestingsmaatschappijen. De regelgeving geïntegreerde en beschermde woonprojecten biedt de ruimte om dergelijke samenwerking op te zetten, waarbij de voorziening instaat voor de zorg en begeleiding, en de huisvesting wordt voorzien door de huisvestingsmaatschappij.

Doelstelling: het aanbod aan betaalbaar geïntegreerd en beschermd wonen voor personen met een handicap wordt uitgebreid.

Acties:

Er wordt een programmering opgemaakt voor geïntegreerd en beschermd wonen voor gehandicapten. Vervolgens wordt onderzocht in welke mate sociale huisvesting een bijdrage kan leveren in de programmering geïntegreerd en beschermd wonen en op welke manier de afstemming kan worden gegarandeerd, vanaf het programmeringsjaar 2012 voor wat de sociale huisvesting betreft.

Initiatiefnemer: beide ministers.

Timing: opstart voorjaar 2010.

Horizontale cluster 2. Experimenten

Om tot vernieuwende beleidsinzichten te komen zonder zich belemmerd te voelen door een veelheid aan regelgeving, wordt een proefomgeving gecreëerd waarin projecten een kans krijgen hun meerwaarde aan te tonen.

Daartoe wordt :

- een rechtsgrond gecreëerd zodat de projecten van het experiment alle kansen krijgen
- het nodige budget voorzien door de beide betrokken beleidsdomeinen Wonen en Welzijn. Voorstellen daartoe zullen bij de begrotingsopmaak 2011 worden ingediend.

Doelstelling : Ontwikkelen van een experimenteerruimte voor samenwerkingsprojecten wonen-welzijn, met een duidelijke rechtsgrond, in een regelgevingsluwe context en voorzien van de nodige middelen.

Acties:

- op initiatief van beide minister: inhoudelijke afbakening van het experimentenprogramma
- Interdepartementale Cel Wonen-Welzijn: opvolging en coördinatie van de projecten van de experimenteerruimte.

Timing :

- inhoudelijke voorbereiding: voorjaar en zomer 2010
- oproep: najaar 2010
- opstart programma: 2011

Horizontale cluster 3. Kennisborging, kennisdeling en informatie-uitwisseling.

De onderlinge informatie-uitwisseling tussen woon- en welzijnsactoren is te beperkt.

In dit verband zijn verschillende acties mogelijk om de informatie-uitwisseling tussen de actoren van de beide beleidsdomeinen te verbeteren: publicaties in elkaars vaktijdschriften, toegankelijk gebundelde informatie over elkaars aanbod, het uitwisselen van contactgegevens, sensibilisering op het Woonforum, gerichte bilaterale contacten zoals deze tussen de geestelijke gezondheidszorg en de sociale huisvestingsmaatschappijen, enz... .

Doelstelling: Via een betere ervaringsuitwisseling worden de actoren gesensibiliseerd om meer en beter samen te werken.

Acties en initiatief: Aan de Interdepartementale Cel wordt gevraagd om dergelijke initiatieven impulsen te geven en te coördineren.

Grond en Pandendecreet - uitsluiting van de zorgvoorzieningen uit het toepassingsgebied van de normen sociaal woonaanbod, respectievelijk bescheiden woonaanbod.

Probleemstelling

Op het eerste zicht lijken projecten voor de oprichting van zorgvoorzieningen – voor zover deze onder een van de categorieën, vermeld in artikel 4.1.8, eerste lid, of in artikel 4.2.1, eerste lid, van het Grond en Pandendecreet vallen – onderworpen te zijn aan een norm sociaal woonaanbod, respectievelijk een norm bescheiden woonaanbod.

De administratie heeft de zorgvoorzieningen tot nu toe buiten het toepassingsgebied gelaten, maar dergelijke benadering vindt geen uitdrukkelijke rechtsgrond in het decreet.

Voorstel tot aanpassing

Voorgesteld wordt projecten voor de oprichting van zorgvoorzieningen uit te sluiten van het toepassingsgebied van de normen sociaal woonaanbod, tenzij het om een van de volgende zes specifieke categorieën van zorgvoorzieningen gaat:

- serviceflatgebouwen;
- assistentiewoningen;
- ADL-woningen;
- woningen die ter beschikking gesteld worden in het kader van Beschermd Wonen (de toekomstige Diensten Inclusieve Ondersteuning);
- woningen die ter beschikking gesteld worden in het kader van Geïntegreerd Wonen (de toekomstige Diensten Inclusieve Ondersteuning);
- woningen die ter beschikking gesteld worden in het kader van Beschut Wonen.

Dit wil zeggen dat ziekenhuizen, rusthuizen e.d. uitgesloten worden van het toepassingsgebied van de normen sociaal woonaanbod.

Projecten voor de oprichting van zorgvoorzieningen worden volledig uitgesloten van het toepassingsgebied van de normen bescheiden woonaanbod.

Voorstel van aanpassing via ontwerp van decreet :

Art. xx. Aan artikel 1.2, eerste lid, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid wordt een punt 28° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“28° zorgvoorziening: een door de Vlaamse Gemeenschap erkende organisatie die activiteiten uitoefent op het domein van de zorgverstrekking, de gezondheidsopvoeding, de preventieve gezondheidszorg, het gezin, het maatschappelijk welzijn, het onthaal en de integratie van inwijkelingen, de personen met een handicap, de bejaarden, de jeugdbescherming of de sociale hulpverlening aan gedetineerden met het oog op hun sociale re-integratie, zoals vermeld in artikel 5, §1, I en II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen,

met uitzondering van organisaties die activiteiten uitoefenen op het domein van het medisch verantwoord sporten en centra voor leerlingenbegeleiding.”.

Art. 1. Artikel 4.1.14 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond-en pandenbeleid wordt vervangen door wat volgt:

“Art 4.1.14/1. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op de volgende categorieën van projecten:

1° bouwprojecten waarbij een of meer zorgvoorzieningen opgericht worden, met uitzondering van bouwprojecten waarbij een of meer van de hiernavolgende voorzieningen opgericht worden:

- serviceflatgebouwen in de zin van de gecoördineerde decreten van 18 december 1991 inzake voorzieningen voor ouderen waarvan het contract met Serviceflats Invest NV niet afgesloten, of dewerkzaamheden niet zijn aangevat voor de datum van inwerkingtreding van het decreet van [xxxx] tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandengebied;
- assistentiewoningen in de zin van het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009;
- ADL-woningen in de zin van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 1998 tot aanmoediging van projecten inzake het zelfstandig wonen van personen met een fysieke handicap in sociale woonwijken;
- woningen die ter beschikking gesteld worden door een dienst in de zin van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 1998 betreffende de erkenning en subsidiëring van diensten voor beschermd wonen voor personen met een handicap;
- woningen die ter beschikking gesteld worden door een voorziening in de zin van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 2006 betreffende de goedkeuring en subsidiëring van geïntegreerde woonprojecten voor personen met een handicap;
- woningen die ter beschikking gesteld worden door een initiatief van beschut wonen in de zin van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 1997 tot vaststelling van de procedure voor de erkenning en de sluiting van rust-en verzorgingstehuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen en samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en diensten;

Art. 2. In boek 4, titel 2, hoofdstuk 1 van hetzelfde decreet wordt een nieuwe afdeling 3, bestaande uit een artikel 4.2.4/1 [en een artikel 4.2.4/2], ingevoegd, die luidt als volgt:

Afdeling 3. – Overige bepalingen

Art. 4.2.4./1. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op de volgende categorieën van projecten:

1° bouwprojecten waarbij een of meer zorgvoorzieningen worden opgericht;

CONCEPTNOTA